

Krīze un darba ražīgums pret IT un otrādi.

Valstī ir un padziļinās gan ekonomiskā, gan morālā krīze. Ražošanas un tirdzniecības rādītāji strauji krīt. Darbinieku skaits, kuri administratīvi apkalpo valsti, pašvaldības un uzņēmumus jau bija neadekvāti liels un šajos apstākļos tas jau veidojas par absurdu lielumu. Valsts iestāžu un uzņēmumu, pašvaldību iestāžu un uzņēmumu apjoms un tajos strādājošo skaits ir jāsamazina. Bet ko darīs atlaistie, krīzes apstākļos? Kur atradīs darbavietu? Jautājumi, jautājumi, bet konkrētu atbilžu nav.

Un tomēr. IT un datori sniedz iespējas pārvarēt krīzes situāciju - tādas iespējas, kādas iepriekšējās globālās un lokālās krīzēs nebija iedomājamas. **infovadiba.lv spēj piedāvāt dažādus adaptīvus risinājumus - apmācību, konsultāciju un reālu risinājumu veidā.**

Manuprāt, risinājums ir meklējams turpat, kur cēloņi - darba ražīguma rādītājos un darba organizācijā. Līdz šim, ar darba ražīgumu saistītos jautājumus, praktiski nerisināja. Risināšanas vietā, lai paveiktu nepieciešamo darba apjomu, palielināja darbinieku skaitu. Tēlaini to var aprakstīt kā atgriešanos tūkstots un vairāk gadu pagātnē, kad izšķirošais bija darba roku skaits. Fakts, ka dzīvojam un strādājam modernā, mehanizētā, automatizētā un datorizētā pasaulē, tiek ievērots minimāli vai nemaz. To pašu var teikt arī par darba organizāciju.

Kāds, nospiedošā pārsvarā, ir IT izmantojums šodienas Latvijas iestādēs, uzņēmumos un organizācijās? Rakstāmmašīnu un skaitāmos kauliņus ir aizstājis dators, pasta pakalpojumus - e-pasts. Papīra patēriņš ir pieaudzis vairākkārt - izdrukā, izdrukā, izdrukā...

Pamatoti ir jautājumi:

- vai vispār ir vērts "iegrūst" naudu IT, ja tās sniegtās iespējas izmanto pašā zemākajā līmenī? Visticamāk "nē",
- vai IT, datori ir bezjēdzīgi? Noteikti "nē",
- vai IT, datori palīdz paaugstināt darba ražīgumu? Noteikti "jā",
- vai IT, datori samazina izmaksas, tātad ir vērts investēt IT un datoros? Noteikti "jā",
- vai IT, datoru pielietojumam nepieciešamas speciālas prasmes? Vairāk "nē", nekā "jā".

Starpība starp "nē" un "jā" šajā gadījumā ir izpratne par darba organizāciju un prasmē pielietot IT.

Ja esošajā darba organizācijā, kura tipiski ir veidota pēc hierahijas principa, mēģina pielietot datorus darba ražīguma paaugstināšanai, tad atzīstami rezultāti, visticamāk, izpaliek.

Uz "papīriem" balstīta darba organizācija ir viena lieta, bet uz IT un datoriem bastīta darba organizācija - pavisam cita lieta. Tas, kas ir efektīvs vienā darba organizācijas veidā, nav efektīvs otrajā. Šī neatbilstība ir iemesls tam, ka datoru skaita palielināšana, ar vai bez vienlaicīgu darbinieku skaita palielināšanu, nepalielina kopējo darba ražīgumu.

Neefektīva un nepareiza IT un datoru pielietošana darbavietās, rada iespaidu - "ja ko jāsamazina vai jātaupa, tad IT un datori ir tā lieta kur to ne tikai var, bet arī vajag darīt". Sāds secinājums šodien ir nepareizs. Pareizs secinājums ir - sākt datoru un IT sniegtās iespējas efektīvi izmantot.

Datori un IT attīstās tik strauji, ka bieži vien pat speciālistam ir grūti izsekot visam, kas ir jauns un piemērots. Ierindas darbiniekam tas praktiski ir neiespējami, turklāt viņam nav arī intereses to darīt.

Daudzas iespējas, kuru izveide dažus gadus atpakaļ bija pa spēkam tikai IT profesionāļiem, šodien **ir pa spēkam arī vidēji zinošam lietotājam**. Bet IT profesionāļi bieži vien to noklusē, lai "uzturētu savu tēlu".

Ja iestādes vai organizācijas vadītājs pats nav pietiekoši "stiprs" IT un datoros un arī viņa padomnieki un atbildīgie nav tādi, tad noteikti ir jāpāriet uz profesionālu servisu, kuru sniedz kāda cita organizācija.

Bieži var lasīt, ka viena no bezdarbnieku pārkvalifikācijas programmām ir "datorapmācība". Kāpēc, 21.g.s. , ir nepieciešama "datorapmācība", kurā māca pašu elementārāko, bet nav nepieciešamība rīkot pārkvalifikācijas kursus, kuros māca rīkoties ar moderna TV pulti vai mobilo telefonu? Dators, elementārā lietotāja līmenī, šodien nav sarežģītāks par minētajiem. Tipiskais ECDL kurss, kuru māca visiem vidusskolēniem, ietver tik daudz vēsturisku lietu, ka tā mācīšana arī lielā mērā ir bezjēdzīga. Vai šādus kursus beigušie, spēs iekļauties attīstītā IT struktūrā labāk par tiem, kuri ir praksē apmācīti pāris dienas? Jāšaubās. Jo attīstītā IT struktūrā izmanto speciāli pielāgotas vai izveidotas programmas, tipveida soļus rezultāta iegūšanai, kur vairāk par dažām komandām vai darbībām netiek prasīts.

Pilnā apjomā, uz IT un datoriem balstītas darba organizācijas procesa izveide, ir visai sarežģīts uzdevums. Un paradoksāli - pasaulē eksistē simtiem ļoti labi risinājumu, kuri prasa vienīgi vai nu lokalizāciju, vai adaptāciju, vai neko - ņem un lieto.

Sīkāks izklāsts būs pieejams semināros un konsultācijās, sākot ar 2009.g. janvāri.

Piesakieties jau tūlīt, sūtot jautājumus par interesējošo uz pasts@infovadiba.lv.